

Mahdollisuudet käyttää rakennerahastovaroja Horisontti Euroopan ja muiden EU:n erillisohjelmien kansallisena rahoitusosuutena

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 06.06.2023 § 25
327/00.04.04.01/2023

Tiivistelmä

Voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa aluekehitysrahoituksen (EAKR) myöntämisen sellaisiin hankkeisiin, jotka saavat Horisontti Eurooppa - rahoitusta (esim. HE-kumppanuudet). Tämä rahoitus voidaan lukea osaksi kansallista rahoitusosuutta. Suomen kansallista Alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa (AURA-ohjelma) valmisteltaessa tätä mahdollisuutta ei kuitenkaan sisällytetty ohjelmaan. Mikäli rakennerahastovaroja haluttaisiin käyttää tähän tarkoitukseen tällä ohjelmakaudella, se edellyttäisi muutoksia ohjelma-asiakirjaan, hallintojärjestelmään ja sitä myöten EURA 2021 – tietojärjestelmään.

AURA-ohjelman varojen jaosta eri maakuntiin sekä valtakunnallisten ohjelmien määrärahasta käytiin pitkälliset neuvottelut. Kun pohditaan rakennerahastovarojen käyttöä EU:n erillisohjelmien kansallisena rahoitusosuutena, täytyy samalla huomioida käytettävissä olevien varojen suuruus ja päätösvallan säilyminen varojen käytöstä maakunnilla.

Paitsi rakennerahastovaroja voidaan jatkossa mahdollisesti myös kansallista rahoitusta käyttää aiempaa laajemmin EU-hankkeiden omarahoitusosuutena. Parlamentaarisen TKI-työryhmän loppuraportissa vuodelta 2022 todetaan mm., että organisaatioiden EU-rahoituksen hakuaktiivisuutta rajoittaa läpimeneviin hankkeisiin tarvittava omarahoitusosuus. Työryhmän linjauksen mukaan tulee lisätä eri tutkimusorganisaatioiden perusrahoitusta ja siten tukea niiden edellytyksiä hakea ja saada kansainvälistä T&K-rahoitusta. Samalla tulee selvittää myös muiden kuin tutkimusorganisaatioiden kansallisen vastinrahoituksen tarpeet. Työryhmän mukaan on tarve luoda toimiva malli kansallisen vastinrahoituksen turvaamiseksi eri TKI-toimijoille. Tästä odotetaan linjauksia nyt käynnissä olevista hallitusohjelmaneuvotteluista.

Päätösesitys:

Käydään keskustelu mahdollisuudesta ja tarpeesta käyttää rakennerahastovaroja HE- ja muiden erillisohjelmien kansallisena rahoitusosuutena.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana todettiin, että Tampereen ja Pirkanmaan EU-toimisto on laatinut asiaan liittyvän kirjeluonnoksen, joka on syytä käsitellä Uudenmaan MYR:ssä. Maakunnan yhteistyöryhmän on syytä käydä keskustelua mahdollisuudesta ja tarpeesta käyttää rakennerahastovaroja HE- ja muiden erillisohjelmien kansallisena rahoitusosuutena.

Päätös:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö esittää, että maakunnan yhteistyöryhmä käy keskustelun asiasta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Eero Venäläinen